

Beeld/spraak

Frank BAHNMÜLLER / Jozefien VAN HUFFEL

NINOVE | Een kerk trekt de blik omhoog. De blik van de gelovige die de viering in zich opneemt, van de passant op zoek naar steun, van de toerist die een glasraam bewondert. Eerst keken ook deze mannen in de Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk tweeëndertig meter naar omhoog. Toen bouwden ze, buis na buis en meter na meter. Twee jaar lang, voor de duur van de restauratie, zullen mensen de kerk vooral van boven af bekijken. Tot de stellingen verdwijnen en er weer meer ruimte is voor mijmeringen, gebeden en bewonderende blikken.

Patchworkgezinnen

ZieZoZorgen

Lieve SWINNEN

” Patchwork staat in de handwerkwereeld bekend als een techniek waarbij lapjes stof van verschillende grootte aan elkaar worden genaaid om een nieuwe samenstelling te creëren. In een patchworkgezin komen twee ‘gebroken’ gezinnen bij elkaar om samen een nieuwe familie te vormen.

Het samengestelde gezin is van alle tijden – denk maar aan het sprookje Assepoester – alleen is ‘patchworkgezin’ daar een relatief nieuwe naam voor. Die is echter wel goed gekozen: een patchwork samenstellen valt al niet mee, een patchworkgezin vormen verloopt beslist niet zonder slag of stoot. Patchworkgezinnen hebben heel wat tijd nodig om echt te gaan functioneren als een eenheid. Dergelijke gezinnen hebben een fundament van verdriet. Het grootste deel van het gezin had iets te verwerken, een overlijden of een scheiding, alleszins een breuk met het verleden. De eerste jaren ervaren zulke gezinnen dan ook als een zware periode.

Ze zitten hier voor me, vader met zijn twee bijna volwassen kinderen en stiefmoeder. De gezamenlijke zoon van dit koppel is nog te jong om het gesprek bij te wonen. Het gesprek komt er na een crisis in het gezin. Een ruzie escaleerde zodanig dat de vader in een agressieve reactie bijna ongelukken veroorzaakte. Zo kan het niet verder.

Heel snel wordt duidelijk dat een veelheid aan emoties de interacties tussen de gezinsleden kleurt. Er wordt niet gepraat, maar geroepen. Er wordt niet gevraagd, maar geëist. Men is niet gewoon teleurgesteld, de hele wereld wordt onder de voeten weggemaaid... Alles is uitvergroet.

Wanneer Hannah aangeeft dat ze best jaloers is op haar kleine broer die zich bij het televisiekijken tegen papa nestelt, lukt het niet om dat rustig te uiten. Het verdriet om wat ze zelf miste, is groot en dat gevoel legt ze in haar boodschap. Zoon Bart is een veelleer stil type, hij trekt zich vaak terug. Zijn gevoelens zijn echter niet minder intens. Net als zijn zus is hij in zijn puberjaren door hun moeder aan de deur gezet en in het gezin van vader terechtgekomen. Het gebeurt dat hij een muur rond zichzelf optrekt, die de anderen vaak machteloos maakt. Onzekerheid en woede uit Bart onrechtstreeks, door verantwoordelijkheden uit de weg te gaan, te veel te drinken. In vaktermen heet dit passief-agressief gedrag.

Dat de vader, die ooit zijn gezin verliet, zich bij dit alles schuldig voelt, is goed te begrijpen. Hij focust op de inspanningen die hij nu levert – en die zijn groot – en verwacht dat zijn kinderen dat erkennen. Hij staat niet toe dat zijn nieuwe gezin daaronder lijdt. De stiefmoeder van haar kant maakt zich – terecht – zorgen over de

invloeden die de jongste ondergaat. Kan hij zich emotioneel goed ontwikkelen in een omgeving met zulke spanningen en conflicten? En hoe leid je risicogedrag van bijna-volwassen kinderen in goede banen, terwijl je niet opgroeide met hen?

Als buitenstaander is het voor mij veel makkelijker om de positieve zaken te zien. Ik hoor Hannah haar waardering uitspreken over haar stiefmoeder. Naast de conflicten beleven ze samen ook veel mooie momenten. Bart kan, zonder veel te zeggen, aangeven erbij te willen horen. In zijn boodschap dat hij tijdens het gesprek hier veel hoorde om over na te denken en mee verder te kunnen, engageert hij zich wel. De vader draait af en toe de kinderen de rug toe, maar hij is niet doof voor hun appel aan hem. En de stiefmoeder, zij verdient een grote pluim. Ze beseft dat blijven hangen in het conflict niemand helpt. Door de processen – individueel en gezamenlijk – te blijven benoemen, de aandacht te richten op wat goed gaat en het oplossen van conflicten constructief te laten verlopen, hoop ik daarbij sturend te zijn.

Patchwork blijkt een sociale bezigheid waarbij veel wordt samengewerkt. Tijdens vakanties worden patchworkgezinnen vaker geconfronteerd met hun bijzondere structuur. Laat samenwerken ook hier de basis zijn.”